

CO2:

Klimaet skal moppes

At tænke utraditionelt er ofte den direkte vej til at nedbringe CO2-udledningen. Hvem skulle for eksempel, udover en af landets førende servicevirksomheder og miljøkomotiver, have troet, at man ved at bruge en særlig type moppe til rengøring kan hente en stor gevinst for klimaet?

Af Jesper Winther Andersen

I Danmark skal vi nedsætte vores udslip af klimagasser med 80% inden år 2050, hvis målet om maksimal 2 graders temperaturstigning på Jorden skal nås. Der skal gøres en indsats på alle områder - også indenfor erhvervsrengøring, mener De Forenede Dampvaskerier A/S (DFD), der står bag rengøringsystemet Viima. -Der er mange ton CO2 at spare, hvis for eksempel alle Danmarks sygehuse går over til at gøre rent med Viima. Det antages, at der er omkring 3 millioner m2 sygehusareal i Danmark. Hvis der blev gjort rent med Viima frem for traditionelle metoder, er der potentielle for at spare op til 9.000 tons CO2 om året. Det svarer til CO2 udledningen forbundet med elforbruget for 18.000 danskere. Sagt mere kontant så medfører rengøring med Viima en reduktion af CO2-belastningen med 72 procent i forhold til konventionel rengø-

DFD er en af Danmarks største servicevirksomheder inden for vask og udlejning af tekstiler med 12 afdelinger fordelt over hele landet. Vaskeriet i Odense, som er specialiseret i vask af rekvisitter til Viima, blev svanemærket i juni 2009 som landets første fullservice-vaskeri. -Det tog kun 6 uger at erhverve Svanen. Vi har 11 vaskerier, og vi regner med, at alle er Svanemærkede næste år. Vi venter desuden på, at der i december kommer nye kriterier for Svanemærket, siger Andreas Nyborg. DFD er med i Zero Carbon Network, som er et projekt støttet af Vækstforum Sjælland og Regionsrådet for Region Sjælland. Det er et tilbud til alle virksomheder i Region Sjælland, som giver hver enkelt virksomhed støtte til klimaarbejdet og mulighed for at udvikle sig i et netværk med andre virksomheder, der arbejder med klimahensyn.

ring, forklarer miljøchef Andreas Nyborg, DFD, til MILJØMAGASINET.

De opsigtsvækkende tal stammer fra en livscyklusvurdering, som den rådgivende ingeniørvirksomhed NIRAS har udarbejdet af rengøringsystemet Viima sammenlignet med traditionel rengøring. Livscyklusvurderingen er lavet på baggrund af den internationale standard for livscyklusvurderinger ISO 14040 og 14044. Analysen viser, at Viima klart er det mest miljøbevidste valg inden for stort set alle påvirkningskategorier.

-Det er vigtigt i dialogen med både eksisterende og potentielle kunder, at vi kender Viimas klima- og miljøpåvirkning sammenlignet med traditionel rengøring, fortæller Andreas Nyborg og fortsætter:

-Derfor bad vi NIRAS undersøge forskellen på de to rengøringsmetoder fra vugge til grav. Vores kunder er meget bevidste om at begrænse den negative påvirkning af miljøet, og her har vi et rengøringsystem, som i den grad kan revolutionere den måde, man har gjort rent på i mange generationer. Vi vidste godt, at Viima har de markante egenskaber. Men det var vigtigt at have dokumentationen på plads. Det har vi nu.

Gevinst for miljø og klima

Formålet med livscyklusvurderingen var at sammenligne Viima med traditionel rengøring i et bestemt brugsscenario - nemlig rengøring af gulve på et sygehus - for at få et overblik over de to metoders påvirkning af miljøet, ikke mindst udledningen af CO2. -NIRAS valgte at analysere en konkret case, hvor der benyttes en metode, som er meget udbredt: Bomulds moppe, vand og sæbe. For at analysen kunne gennemføres i to sammenlignelige områder, udvalgte de to afdelinger i samme bygning på Skejby Sygehus, en på hver sin etage, der var ens i forhold til areal, antal sengepladser, tilsmudsningegrad og rengøringsplan. På Skejby Sygehus er man grad-

vist ved at indføre Viima, og analysen tog derfor udgangspunkt i praksis ved gennem en længere periode at vurdere anvendelsen af traditionel rengøring på den ene etage og Viima på den anden, forklarer Andreas Nyborg og tilføjer: -Det er allerede blevet påvist gennem andre undersøgelser, at Viima gør mere effektivt

-Vi tager miljøet og vores påvirkning af det alvorligt. Derfor arbejder vi systematisk med at registrere, styre og reducere vores naturlige miljøpåvirkninger efter gældende standarder. Vi stiller krav til vores kunder, medarbejdere og leverandører om at indgå i dette udviklingsarbejde for at skåne miljøet, siger Andreas Nyborg (tv) og Martin Seemann, der her ses med en gine iført en skjorte designet af designerguppen re:something ved Victoria Ladefoged og Klaus Samsøe og syet af udtjent DFD-linned for på den måde at signalere genbrugs- og miljøtanken

rent og er mere ergonomisk for rengøringspersonalet, og derfor skulle denne miljøvurdering fra NIRAS undersøge i hvilken grad, Viima også ville være en gevinst for miljø og klima. Undersøgelsen af rengøringen på Skejby Sygehus er et led i DFD's fremadrettede arbejde med miljø- og klimaansvar. Med Viima tages der ansvar for hele rengøringsystemets livscyklus, og DFD arbejder målrettet på at klima- og miljøoptimere alle processerne. I undersøgelsen fra NIRAS blev det klart, at Viima er med til at revolutionere den måde,

man gør rent på, så rengøringen på samme tid udføres med højere kvalitet og mere effektivt - med besparelser i ressourcer og energi til følge. Og det er ikke kun i stor målestok, der er noget at hente ved at bruge Viima. Også mindre virksomheder og institutioner kan med absolut fordel gå over til Viima.

Intelligent rengøring

For ikke ret længe siden var rengøring lig med vand, sæbe og anden kemi. I dag har rengøringsystemet Viima sat helt nye standarder for, hvor-

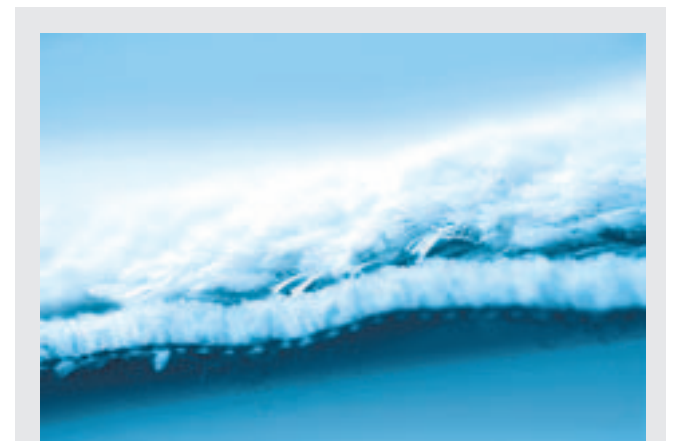
viden til dem, der skal bruge systemet til daglig. Og endelig er undervisningsmaterialer på syv forskellige sprog med til at gøre det nemt for medarbejderne at forholde sig til systemets kvaliteter, oplyser Martin Seemann og tilføjer: -Vi siger, at vi gør det komplicerede enkelt, og det enkle effektivt. I Viima-konceptet gøres særlige kompositfibre i mopperne rengøringen langt mindre kompliceret, ligesom bøvlet med vask af moppe og klude helt undgås. Det klarer DFD. Man skal alene tænke på at bruge den rigtige metode, så kommer resultaterne af sig selv. Blandt andet derfor kalder vi det intelligent rengøring.

Nu også med Svanen

-I 2009 er vi påbegyndt en proces med det formål at få certificeret vores vaskerier og vaskemidler efter det nordiske miljømærke Svanen. Vores vaskeri i Oden-

se er som det første vaskeri på Fyn blevet svanemærket og er det eneste svanemærkede fullservice-vaskeri i Danmark. DFD har valgt, at alle vaskerier skal miljøcertificeres i henhold til ISO 14001.

-Systemet er opbygget, så det opfylder standardens miljøkrav samt de parametre, vi vurderer som væsentlige; kvalitet, arbejdsmiljø, sikkerhed og hygiejne. Brancheforeningen for Vask og Udlejning af Tekstiler har en række krav i deres "Kvalitets- og miljøkontrollsystem", og de indgår også i arbejdet. Men vi stopper ikke her. De steder, hvor kunderne stiller andre og flere krav til kvalitetssikring, går vi skridtet videre. Udvalgte vaskerier certificeres ikke alene efter ISO 14001, men også i henhold til ISO 9001, ISO 22000 (fødevarerikkerhed), og alle vores vaskerier er certificeret efter OHSAS 18001 (arbejds miljø), understreger Andreas Nyborg.

Viima fungerer efter naturens principper med magnetisme og kapillærkraft.

Hvis man anvender moppen tør, har den en magnetisk effekt og tiltrækker og fastholder snavset, så gulvet bliver rent. Bruger man den med en lille smule vand på, fungerer den ligesom et træ og suger vand og snavs helt op i de yderste meget fine fibre. Fibrene er så fine, at de kan gå ned i porerne i gulvet og suge selv gamle sæberester op.

På moppen er der tre baner, som snavset bevæger sig op igennem, efterhånden som de fyldes. Man kan derfor tydeligt se, hvornår moppen skal skiftes.

Hver moppe og hver klud er mærket med en chip, så man har fuld kontrol over den enkelte kundes beholdning og hurtigt kan justere om nødvendigt.

Fibrene er så tynde, at 1 kg kan nå rundt om jorden.

Viima blev udviklet for at opnå en bedre kvalitet og hygiejne i rengøring samtidig med, at arbejdsmiljøet blev tilgodeset gennem en mindre belastning af rengøringsassistenten med en lavere friktion på overfladen. I dag er en konstateret lav CO2-belastning en yderligere og stor gevinst.

dan man i rengøringen ikke alene tager hensyn til både miljø og medarbejdere, men også opnår et langt bedre og mere hygiejnisk resultat.

-Systemet har fungeret i en årrække, og udviklingen går rigtig stærkt nu, siger Brand Manager Martin Seemann, DFD. Han fortsætter:

-Flere og flere virksomheder og offentlige institutioner skifter fra traditionel rengøring til Viima, fordi kvaliteten i rengøringen bliver markant bedre, rengøringspersonalet oplever et bedre arbejdsmiljø uden tunge spande, og miljøbelastningen minimeres, fordi Viima gør rent stort set uden brug af kemi.

Introduktion, opfølgning og undervisning er vigtige faktorer i systemets succes.

-Viima er enkelt at bruge, men for at opnå det optimale udbytte er det vigtigt, at det bruges rigtigt. Derfor tager DFD's konsulenter, som er specialiserede i brugen af systemet og i rengøring, ud og underviser medarbejderne hos den enkelte kunde og sørger for grundig opfølgning i månederne derefter. På Viima Academy undervises rengøringsansvarlige fra forskellige virksomheder, så de kan viderefordre deres